

[Margrete Auken]

klemme, hvis han skal sige, at man ikke må nedlægge parkeringspladser, fordi det skader færdselssikkerheden. Den hænger altså ikke sammen!

Så vil jeg sige om forskningen: Det er ikke ret mange penge, vi har i nordisk regi. Jeg er ikke klar over, hvordan det ser ud med EF. Men det er da en ynke, hvis vi ikke også sætter noget ordentligt på det selv. Jeg kan forstå på ministeren, at jeg egentlig slet ikke har lov til at udtale mig om noget som helst med udgifter og indtægter på statsbudgettet, fordi vi stemte imod finansloven. Jeg agter ikke at bøje mig for det. Vi har faktisk hele tiden ment, at der burde sættes flere midler af til øget overvågning såvel som til øget forskning, og jeg tror, at jeg også her vil bede justitsministeren tænke konsekvensen af sine argumenter igennem. Det kunne blive kønt, hvis man slet ikke kunne diskutere penge, fordi man havde stemt imod finansloven.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Dommeres habilitet, SSP-samarbejdet og advokatselskaber m.v.).

Af justitsministeren (Engell).
(Fremsat 17/1 90).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

Af rent bureaukratiske grunde skal jeg i de følgende fem minutter redegøre for Socialde-

mokratiets holdning til fire meget forskellige emner, hvoraf nogle stykker endog er særdeles principielle.

Det drejer sig om spørgsmål om dommeres habilitet, spørgsmål om tavshedspligt i SSP-samarbejdet, spørgsmål om adgang til dannelsen af advokatselskaber og bistand til hørehandicappede i forbindelse med domstolsbehandling.

Jeg synes ikke, og det vil jeg godt sige som indledning, at det er en tilfredsstillende form at behandle så væsentlige spørgsmål på.

Spørgsmålet om dommeres habilitet har været drøftet ganske indgående i Folketinget i relation til retsplejelovens bestemmelser om retshåndhævelsesvaretaget. I forbindelse med den seneste ændring i 1987 af betingelserne for retshåndhævelsesvaretaget stillede Socialdemokratiet et ændringsforslag netop omhandlende dommeres habilitet. Ændringsforslaget blev vedtaget af et enigt Folketing, men nåede undervejs af blive forsøgt gjort til grin af den daværende justitsminister og den daværende konservative ordfører. Kun nødvendigt bøjede man sig for forslaget, som man så beskrev som et helt overflødig ændringsforslag.

Siden har vi fået bedømmelsen af Hauschildtsagen ved Menneskerettighedsdomstolen, hvor den tidligere retstilstand før vores ændringsforslag i forhold til dommeres habilitet blev anset for at være i strid med Menneskerettighedskonventionen. Dette har så fået, fornøftigvis, den nuværende justitsminister til at foreslå en stramning af habilitetsbegrebet ud over det omtalte socialdemokratiske ændringsforslag. Det kan vi kun anerkende. Størst er som bekendt den, der overvinder sig selv.

Jeg skal ikke – som justitsministerens partifæller i 1987 søgte at gøre det over for Socialdemokratiet – mistænkeliggøre justitsministerens motiver ved at antyde, at der med forslaget nu rejses mistillid til den danske dommerstand. Det er selvfølgelig ikke det, det handler om nu, og det var heller ikke det, det handlede om i 1987. Men lad det være De Konservative en lære: Det er uklogt, og det er ubehageligt at pådutte andre upassende motiver. Man kan risikere at blive fanget i sit eget spind.

Lovforslagets andet afsnit omhandler SSP-samarbejdet og tavshedspligtsreglerne i forvaltningsloven. Det er overraskende, at justitsministeren har fundet frem til retsplejeloven i

[Pia Gjellerup]

sin iver for at omskabe SSP-samarbejdet fra at være et utrolig effektivt instrument i forhold til den generelle og målrettede sociale indsats til forebyggelse af ungdomskriminalitet til at være et stadig mere politiorienteret redskab rettet i forhold til det enkelte individ. Spørgsmålet hører ikke hjemme i retsplejeloven, og desuden kan vi i Socialdemokratiet ikke støtte den beskrevne ændring i sigtet med SSP-arbejdet.

Der er ingen af de konkrete sager, der har været forelagt fra det virkelige liv, der ikke ville kunne findes løsninger på med det grundlag, der i dag gælder for SSP-samarbejdet. Det gælder regler i bistandsloven og regler i forvaltningsloven.

Justitsministeren har i øvrigt vel haft en fornemmelse heraf, siden han har fremskyndet fremsættelsen af dette lovforslag med en massiv pressepromovering til følge. Det er jo desværre vanskeligt at fravriste tryksvæerte og filmstrimler den store interesse for det, der går støt, roligt og godt i den rigtige retning.

Hvorfor har justitsministeren ikke afventet rapporter fra det centrale SSP-udvalg og de dertil knyttede faggrupper? Her ville ministeren kunne have hentet både viden og støtte til at undgå de stillede hovsaforslag. Ministeren burde have brugt denne viden til at skabe et klart grundlag med korrekte vejledninger for de mange medarbejdere, der ihærdigt arbejder i SSP-regi.

Tiden hindrer i denne omgang en mere uddybende debat om emnet, fordi jeg også lige skal sige, at vi i Socialdemokratiet ikke ser noget, der taler for at drive advokatforretninger i selskabsform, i hvert fald ikke påskønnelsesværdige hensyn, og vi er til gengæld enig i de forbedringer, der lægges op til at lovfæste i forbindelse med forhandling med og afhøring af døde, hørehæmmede, stumme og døvblevne i forbindelse med domstolsbehandling.

Helge Adam Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti finder, at det er et godt og nødvendigt lovforslag, som vi behandler her i dag.

Forslaget har tre hovedformål: Det første er, at advokatvirksomhed skal kunne drives i selskabsform.

Det andet er, at det forebyggende samarbejde mellem skole, socialforvaltning og politi – et samarbejde, der skal forhindre kriminalitet, vi

plejer at kalde det SSP-samarbejdet – kan fortsætte og videreudbygges på et klarere retsgrundlag end i øjeblikket, et grundlag, sådan at politi og kommunale myndigheder får mulighed for at videregive og udveksle oplysninger om børn og unge, som er på vej ud i kriminalitet.

Og endelig det tredje og ikke det mindst vigtige hovedformål, nemlig at sikre, at retsplejelovens regler om dommers habilitet ved behandling af straffesager er i overensstemmelse med de krav, der er stillet i Menneskerettighedskonventionen om rettergang ved en upartisk domstol, hvor nøgleordet selvfølgelig er upartisk.

Angående dommers habilitet kan jeg tilslutte mig de principper, som er anført i forslaget, nemlig at en dommer vil være inhabil under domsforhandlingerne, hvis hun eller han forinden har truffet afgørelse om varetægtsfængsling på grundlag af en særligt bestyrket mistanke.

Men også den nye § 61 er nødvendig. Den paragraf sikrer jo, at ingen må være dommer i en sag, når der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at rejse tvivl om dommens fuldstændige upartiskhed. Derved sikrer vi os, at der ikke fremover kan rejses tvivl om, at Danmark opfylder kravet i Menneskerettighedskonventionen om rettergang ved en upartisk domstol, og det er vigtigt.

Vedrørende muligheden for at drive advokatvirksomhed i selskabsform synes jeg, det er en god nyskabelse. En sådan regel findes jo i flere andre lande, bl.a. i Sverige og Holland og andre lande, som vi ofte har samarbejde med; jeg tænker på Storbritannien og Norge, der har tilsvarende regler under overvejelse. Baggrunden for nyskabelsen er en mere kompliceret national og international lovgivning, en lovgivning, som i stigende omfang vil stille krav om en specialisering også inden for advokatfaget. Og jeg finder derfor, at det er rimeligt, at advokatvirksomheder får mulighed for at kunne leve op til de krav og behov, som den økonomiske, faglige og erhvervsmæssige udvikling på dette erhvervsområde er i fuld gang med.

Til slut om SSP-samarbejdet, som er et godt, effektivt og nyttigt redskab i indsatsen for at undgå, at børn og unge indleder en kriminel løbebane. Her har jeg en anden holdning end den, som den socialdemokratiske ordfører lige

[Helge Adam Møller]

gav udtryk for. Dette samarbejde, som efterhånden er udbredt over hele landet, kender jeg fra min egen kommune, Næstved, hvor det absolut har været til gavn for byens ungdom bl.a. takket være en stor indsats fra det lokale politi. Jeg finder, at der er baggrund for at lave den lovændring, som man her lægger op til, for der har jo været problemer i København, der har været problemer i Rødby for at tage en by, jeg kender meget nær, og der har været andre steder vedrørende muligheden for at udveksle oplysninger om enkelte unge mellem politiet og de kommunale myndigheder. Den mulighed får man nu, uden at det bliver en pligt. Det er godt.

Det må så samtidig understreges, at formålet ikke er, at der nu skulle til at flyde oplysninger rundt mellem forskellige lokale myndigheder om unge. Nej, formålet er ganske klart at skabe mulighed for, at helt relevante oplysninger om enkelte unge under særlige forhold kan udveksles mellem politi og sociale myndigheder og dette til gavn for den unge for at være med til at forhindre, at han – og her behøver jeg såmænd ikke sige hun, for det er næsten altid unge mænd – indleder en kriminell løbebane. Det synes vi er godt. Vi synes, det er rigtigt, at vi får den ændring.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Når der tales om SSP, rejses der altid et skær af problem over dette samarbejde. Nu sagde hr. Helge Adam Møller, at der var problemer i København og der var problemer i Næstved, og det er den sædvanlige måde, SSP-samarbejdet altid bliver omtalt på; der er nogle problemer, uden at man egentlig definerer helt konkret og præcist, hvad det er for nogle problemer.

Man går så videre og siger, at der er behov for at udveksle en række oplysninger. Jeg synes egentlig, det kræver, at hr. Helge Adam Møller præcist siger, hvad det er for nogle problemer, der er i SSP-samarbejdet, som kræver, at man har den lovændring, som vi står over for. Ellers bliver det jo noget sladderagtigt noget.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det synes jeg var et absolut rimeligt spørgsmål. Jeg kan ikke give en detaljeret forklaring

her; det tillader tiden ikke i en kort bemærkning, men jeg nævnte netop Rødby, fordi det er en kommune i det amt, hvor jeg selv bor, og dér er den ledende SSP-medarbejder for trekvart år siden trådt tilbage, fordi der efter hans mening ikke var mulighed for at udøve samarbejdet på den måde, udveksle oplysninger mellem de forskellige forvaltninger inden for den gældende lovgivning. Det opleves dér som et meget relevant problem, og det har jeg også oplevet andre steder. Så kan vi diskutere – og det gør man jo også i andre fora, også i Socialudvalget – om det er reelt eller det kan fortolkes, og om de fortolker det galt eller ikke galt. Det korte af det lange og det vigtigste for mig er altså, at der er nogle medarbejdere i dette arbejde ude omkring, som mener, at der er nogle blokeringer i øjeblikket. Her skaber vi mulighed for at fjerne de blokeringer og for at gøre det, som jeg ved hr. Carsten Andersen også ønsker at gøre, så dette arbejde kan virke på en sådan måde, at det er til gavn for de unge.

Vi har mulighed for at tage diskussionen op senere, men det var så meget, jeg kunne nå på en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg synes, det er lidt usædvanligt, at man skal sige fra Folketingets talerstol til et folketingsmedlem, at der er ikke ret mange ting, vi behandler her i Folketinget, der er ret lette. Så blev de ikke behandlet herinde.

Det, hr. Helge Adam Møller sagde, var faktisk et fantastisk godt eksempel på, at der ikke er et godt grundlag for at behandle den del af lovforslaget, der handler om tavshedspligt. Den eneste ting, der øjensynlig er let i forhold til Folketinget og dets medlemmer, er at få Folketingets medlemmer til at tro på ganske løse oplysninger rundt omkring fra, oplysninger om forhold, som det sted, hvor de er opstået, vitterlig har været et problem, men hvor man i stedet for burde se, om det under de retstilstande, vi har, rent faktisk er et problem, eller om man kan komme ud af de problemer ved at få en bedre vejledning og ved at anvende de regler, vi har, bedre.

Så gør man i stedet for det, at man tror direkte på, at der er et problem, og så siger man: Så må vi hellere fjerne de regler, vi har, der faktisk beskytter de forskellige mennesker, der bliver

[Pia Gjellerup]

behandlet og betjent i de forskellige forvaltninger, mod netop, at der sker det, som hr. Helge Adam Møller siger ikke er formålet med forslaget, nemlig at deres oplysninger flyder rundt.

Det er muligt, det ikke er formålet med forslaget, men det bliver resultatet, og bare frygten for, at det kunne blive resultatet, skaber mange flere problemer for SSP-arbejdet end de, javel, vanskelige tavshedspligtsregler, vi har, men ikke vanskeligere, end at de i samtlige de sager, der har været rejst, ville kunne være løst, hvis man havde vidst, hvordan man kunne bruge reglerne.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Hr. Helge Adam Møllers udsagn om, at han gerne ville give en nærmere redegørelse for disse problemer, afslører egentlig en mangel i Folketingets forretningsorden, nemlig den, at medlemmerne ikke kan afæske hinanden besvarelser på nogen spørgsmål.

Jeg kender også godt udsagnene fra SSP-medarbejderen nede fra Rødby, nede fra Storstrøms Amt, og de problemer, der var dér. Og som jeg erindrer dem, minder de meget om det, der beskrives i Amtskommunernes & Kommunernes Forskningsinstituts undersøgelse om SSP-samarbejdet i kommunerne. Jeg tillader mig at citere fra side 151, der omhandler tavshedspligten og ønsket om at komme forbi tavshedspligten, og det handler om forældrene. Man skriver her, at spørgsmålet er, at måske »handler problemet om tavshedspligt også om, at det er besværligt at inddrage forældrene, fordi tingene dermed tager længere tid. De har måske en anden mening om, hvordan deres eller deres barns problemer skal løses, end de professionelle har, eller de kan måske finde på at blande sig i eventuelle tiltag.«

Det er nok et af kernepunkterne i spørgsmålet om tavshedspligten. Man skal have samtykke fra forældrene om, hvad det er for foranstaltninger, man sætter i gang, og det er der måske nogle pædagoger, som er meget grebet af, som det også skrives i denne udmærkede redegørelse. Med en moderne sagsbehandling, som skal gå hurtigt og stærkt, opfatter de det som en besværlighed at skulle have forældrene med ind i arbejdet, og derfor siger de måske, at det er besværligt at lave SSP-arbejde.

Var det ikke det, der var baggrunden for, at man betragtede det som besværligt og holdt op med at lave SSP i Rødby?

Leif Hermann (SF):

Jeg har haft det på samme måde som den socialdemokratiske ordfører. Jeg finder det faktisk ganske urimeligt, at vi skal behandle et lovforslag på 5 minutter, der har så vidtgående og væsentlige spørgsmål til behandling, som det er tilfældet her, når disse spørgsmål i realiteten intet har med hinanden at gøre, ud over at de tilfældigvis er placeret i den samme retsplejelov. Der kunne endda med god grund argumenteres for forlænget taletid for hvert af de vigtige problemer, som dette lovforslag beskæftiger sig med.

Når det er sagt, så skal jeg sige de positive ting først. Vi synes, at det er fint, at justitsministeren er kommet med udspillet efter Hauschildtdommen, således at vi får bragt disse dommerhabilitetsproblemer helt og aldeles på plads, så vi ikke kan mistænkes for at overtræde Europarådets Menneskerettighedskonvention.

Og vi er også glade for, at ministeren har udvidet området til også at omfatte andre indgreb ud over varetægtsfængsling, sådan at inhabilitetsbetingelserne gælder, når der er tale om særligt bestyrket mistanke.

Vi synes også, det er udmærket, at man får adgang til at benytte tolkebistand ved afhøring af døde og stumme og andre handicappede. Jeg troede, må jeg indrømme, da jeg læste forslaget, at der faktisk var tale om, at man i langt langt, i helt overvejende grad havde pligt til anvendelse af tolkebistand i de situationer.

Men så er det altså også slut med det positive, om end det negative selvfølgelig har forskellige nuancer. Det, man nu har foretaget sig med forslaget om at svække forvaltningslovens § 28, stk. 1, i forholdet mellem politiet og de sociale myndigheder og skolevæsenet, når blot man kalder det SSP-samarbejde, er den anden udhuling af det forlig, som vi i sin tid lavede om forvaltningsprocesreformen. Den første var den administrative ændring, man lavede i forbindelse med ophævelsen af de sociale udvalgs særlige stilling i den sociale bistandslov. Her kommer så den anden, hvor vi får en noget ejendommelig form for argumentation.

Hvis man ser på den første bestemmelse, nemlig den, at politiet kan videregive oplysning-

[Leif Hermann]

ger om enkeltpersoners rent private forhold til andre myndigheder, hvis videregivelse må anses for nødvendig af hensyn til det kriminalitetsforebyggende samarbejde, så er det en forunderlig bestemmelse. Og når man læser bemærkningerne til forslaget igennem, så undrer man sig lidt over, at man ikke er gået langt, langt grundigere til værks i diskussionen af de underretningspligtsbestemmelser, der findes i den sociale bistandslov, som også er gældende for politifolk. Det er jo en uendelig bred bestemmelse, der er foreskrevet i bistandslovens § 19. Og den bekendtgørelse, som udfylder rammerne i denne bekendtgørelse, er jo også meget bred i sin beskrivelse.

Jeg forstår sådan set godt, hvorfor man har gjort det. Det er ikke lang tid siden, jeg var til et møde sammen med i øvrigt næstformanden i den konservative folketingsgruppe, så det var skam et ordentligt møde, hvor vi var sammen med politikommissærerne i, jeg tror, det hedder politikregion 2 eller sådan noget lignende, deroppe hvor jeg kommer fra. De nægtede at tro på, at der fandtes noget, der hedder den sociale bistandslovs § 19, hvorefter de har underretningspligt. De betvivlede, at jeg overhovedet havde hold på bestemmelserne i denne sammenhæng. Hvis det er den slags kendskab til gældende socialretlige regler, der er motiverende for politiets klager over knirk i SSP-samarbejdet, så trænges der nok ikke til en ændring af lovgivningen, men til en kursusvirksomhed over for politiet.

Det andet forhold, som kan undre noget, er, at man ikke i højere grad også har diskuteret det sociale udvalgs adgang til efter den sociale bistandslovs § 19 at forlange de oplysninger, der er tale om. Af de situationer, der er beskrevet i bemærkningerne vedrørende SSP-samarbejdet, når det drejer sig om de enkeltpersoner, som man så frygtelig gerne vil have med, er der efter min opfattelse ingen, hvor underretningspligten ikke kunne tages i brug. Og som bekendt bryder underretningspligten tavshedspligten.

Det er naturligvis sympatisk, at man har sagt, at disse oplysninger ikke må videregives med henblik på efterforskning af straffesager. Men det er ganske vanskeligt at sige, hvornår noget bliver benyttet som led i efterforskning af straffesager. Formålet må ikke være efterforskning af straffesager. Men må de bruges som led i ef-

terforskning af straffesager? Det er det, der er det afgørende problem, og det er det, der grundlæggende kan svække tilliden til de sociale myndigheders virksomhed på det her område.

Min taletid er udløbet, og jeg håber at få lejlighed til at komme med en kort bemærkning senere om advokater og advokatselskaber.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg skal gøre nogle bemærkninger alene om de tre hovedafsnit, der er i forslaget, nemlig dommeres habilitet, SSP-samarbejdet og advokatselskaberne, og så lade de øvrige ting passere. Ikke fordi de er uvigtige, men jeg tror, det er noget, vi kan klare i Retsudvalget, og jeg ser personlig i hvert fald ingen problemer i de andre forslag, der er indeholdt i lovforslag nr. L 150.

Først om dommeres habilitet. Det har jo en længere forhistorie, også her i Folketinget, men på baggrund af dommen i Strasbourg ved Menneskerettighedsdomstolen og ved senere højesteretsdomme herhjemme mener jeg, det er helt korrekt, at vi får lavet den ændring i bestemmelserne i retsplejeloven om dommeres habilitet og specielt om inhabiliteten. Og jeg synes, det er værd at understrege, at justitsministeren med disse forslag til ændringer ikke nøjes med at gøre lige præcis det, som man kunne sige der i hvert fald blev krævet ved domstolskendelsen fra Strasbourg, men går videre endnu, sådan at vi er sikre på, at vi er dækket ind.

Om SSP-samarbejdet, som jo, kan jeg mærke allerede nu, og som jeg også kunne gætte på forhånd, vil være langt mere kontroversielt, vil jeg sige, at vi fra Venstres side kan gå ind for det forslag, der er anført under nr. 7. Vi mener ikke, at man derved går tavshedspligten for nær.

Der er klart tale om en fakultativ bestemmelse. Der står »kan«, og der står videre: »Oplysningerne må i forbindelse med det kriminalitetsforebyggende samarbejde ikke videregives med henblik på efterforskning af straffesager«.

Siden ombudsmandens redegørelse om mangel på hjemmel, som vi fik, jeg tror, det var engang sidste år¹⁹⁸⁹ eller er det efterhånden 2 år siden – har vi i Folketinget været meget opmærksomme på, hvordan vi kunne fremskaffe den manglende hjemmel. Noget fik vi klaret i sommer, da vi ændrede den kommunale styrelseslov, sådan at der nu kan udveksles oplysning-

[Bjørn Elmquist]

ger mellem udvalg, også i de kommuner, hvor udvalgene måtte være opdelt, og ved indsættelsen af § 115 b i den udformning, der er foreslået i L 150, mener vi, at vi kommer et godt stykke ad vejen.

Om vi kommer hele vejen, tør jeg ikke sige endnu. Jeg vil ikke udelukke, at der er nogle på P-siden i SSP, som føler, at det ikke er vidtgående nok, men jeg mener, at det i denne omgang er tilstrækkeligt.

Vi skal senere på dagen drøfte SSP-samarbejdet i forbindelse med det forslag, der ligger fra SF's side, så mine generelle bemærkninger om nytten af SSP-samarbejdet vil jeg gemme til den lejlighed, for der kan vist ikke være tvivl om, at det er en ordning, som er kommet for at blive, og som har hjulpet til den markante nedgang i ungdomskriminaliteten, som vi har kunnet konstatere sidste år. Heldigvis.

Til sidst et par bemærkninger om forslaget del om advokatvirksomhed. Det er jo et længe nærret ønske fra Advokatrådets side og vel også fra de fleste advokater, og jeg kunne også forestille mig fra mange klienters side, at vi får moderniseret de danske regler på dette område. Den stadig mere komplicerede lovgivning og samfundets krav om specialisering trækker i den retning, og vi er jo også på vej ind i EF's indre marked og andre former for internationalt samarbejde; så det trækker i den retning. Vi hæfter os samtidig ved, som der står på side 13 i bemærkningerne til lovforslaget, at der stadig væk skal drives advokatvirksomhed – selv om det så bliver i selskabsform – uafhængigt af interesser, der er advokatvirksomheden uvedkommende, og at det særlige tillidsforhold mellem advokat og klient skal bevares.

Advokatrådet har understreget, at udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform ikke vil betyde nogen begrænsning i den enkelte advokats professionsansvar samt civilretlige og strafferetlige ansvar.

Jeg synes, det er værd at få med, at den begrænsning af hæftelsen, som man taler om, når man driver noget i selskabsform, ikke går ind på disse områder. Det kan være, der var nogle, der troede, at det trak i den retning. Det er under ingen omstændigheder hensigten med forslaget.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Hvis hr. Leif Hermann ønsker en kort be-

mærkning, vil jeg gerne se en markering i god tid.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Jeg beklager, jeg ikke markerede i tilstrækkelig god tid.

Jeg vil lige sige til hr. Bjørn Elmquist, at det ikke rigtig kan nytte noget at understrege dette »kan«, det at de sociale myndigheder *kan* udlevere oplysninger til politiet. Det er jo lige præcis det, der er problemet. Det er hele kerneproblemet i selve udleveringsbestemmelsen, at det kan de nu uden at skulle benytte sig af de samtykkeregler, som forvaltningsloven tidligere stillede krav om. Det skal være lettere at komme af med de oplysninger, hvis man finder det fornødent som led i dette samarbejde.

Jeg kunne også godt tænke mig, hr. Bjørn Elmquist forholdt sig til spørgsmålet: Må disse oplysninger bruges i efterforskningen, selv om de ikke er udleveret med henblik på den? Jeg ved godt, det er et detailspørgsmål, men det er alligevel et afgørende princip, man her tager fat i, nemlig de sociale myndigheders tavshedspligt over for andre.

Hvis man så endelig ser på bemærkningerne om, at det er kun en ret og ikke nogen pligt, så står der, at man altid kan undlade videregivelse, hvis det findes betænkeligt. Hvad ligger der i det »hvis det findes betænkeligt«? I relation til hvad? I relation til systemets troværdighed over for klienterne eller hvad?

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Jeg mener, at »kan« er af afgørende betydning over for myndigheder og over for personer i myndigheden, som måtte føle sig bundet af en tavshedspligt, der var meget kategorisk udformet.

Til spørgsmål nr. 2 vil jeg sige: Nej, det må heller ikke i den situation, hr. Leif Hermann opridsede, ifølge min opfattelse bruges i efterforskningsøjemed, selv om man tilfældigt finder ud af, at det kan man godt. Det må man ikke. Sådan er min udlægning af det i hvert fald.

Det tredje spørgsmål kan jeg ikke huske, men så må hr. Leif Hermann spørge én gang til.

Knud Lind (FP):

Dette forslag er et bevis på, at der efterhånden ikke er nogen grænser for, hvad Justitsministeriet kan blande sammen i et enkelt lovfor-slag. Man knytter det ene juridiske kludetæppe sammen efter det andet uden hensyn til de enkelte paragraffers reelle indbyrdes forhold. Man kan kalde det noget juridisk hønsestriik, som giver en meget uklar folketingsdebat og gør indholdet uoverskueligt for dem, der eventuelt måtte høre på det.

På trods af dette hønsestriik skal jeg forsøge at komme igennem og trævle det op.

Se, en af delene er reelt en følge af denne Hauschildtsag, hvor man lavede 9 varetægts-fængslinger med den samme dommer. Så er det, ligesom man overreagerer, for slår man op i § 6, stk. 1, i Menneskerettighedskonventionen, står der ikke et ord om, at man skal lave de ændringer, man har talt om her. Der tales om en retfærdig, offentlig og upartisk domstol, men der står sandelig ikke noget om alle disse sæt-dommere, for realiteten er, at i 67 af de 82 rets-kredse vil man komme ud for, at der kun er én dommer, og det vil ifølge ministerens eget skøn betyde, at sætledommerne vil stige til ca. 500-1.000 pr. år.

Så vil jeg gerne spørge ministeren: Tror min-isteren virkelig selv på, at det kan gøres for 2 mio. kr. i meromkostninger? Jeg tror ikke på, det kan holdes inden for det beløb.

Der er selvfølgelig også nogle gode ting i min-isterens forslag, og det skal også roses. Det, at man måske nu kommer ind på advokatvirk-somhed i selskabsform, og også det, at advokat-virksomhed kan ske i andre retskredse, uden at man egentlig af den grund skal oprette kontorer m.v., er gode ting. Men vi opfatter forslaget vedrørende dommerne som en overreaktion på en enkelt sag, og det er vi ikke glade for og siger nej til.

Så er der spørgsmålet om SSP-samarbejdet. Det ser vi meget positivt på, men jeg må dertil sige, at ministeren i den foreslåede § 115 b, stk. 2, det vil sige bestemmelsen om andre myndig-heders videregivelse af oplysninger om enkelt-person til politiet, skal bytte ordet »kan« ud med ordet »skal«.

Jeg vil også godt sige til ministeren, at netop stk. 2 faktisk strider imod en anden paragraf i retsplejeloven, den paragraf, der handler om, at politiet af egen drift med størst mulig hurtighed

skal efterforske alle sager. Den ligger der stadig væk som et krav til politiet. Disse to støder ge-valdigt sammen. Man skriver her, at oplysning-er ikke må videregives med henblik på efter-forskning i straffesager. Jamen det er jo netop det, politiet er sat til. Derfor strider disse to be-stemmelser i retsplejeloven gevaldigt imod hin-anden. Men det har man formentlig ikke opda-get, da man var i gang med dette kludetæppe ovre i Justitsministeriet. Derfor vil jeg bare gøre ministeren opmærksom på det. Vi må vende til-bage til det i udvalget, for der er noget, der ikke rigtig harmonerer her.

Noget andet er, synes jeg, at det er helt rime-ligt, at politiet skønner, om de ønsker at videre-give nogle oplysninger til de andre myndighe-der; det er jo af hensyn til efterforskning m.v. Det er jo en helt anden sag.

Men jeg synes faktisk, at ministeren lægger en bombe under sine gode tanker ved at sætte ordet »kan«, hvor der faktisk skulle stå »skal«.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Efter at Fremskridtspartiet er blevet en del af regeringens parlamentariske grundlag, bliver man en gang imellem nødt til at tage Frem-skridtspartiets udtryk mere alvorligt, end man har gjort indtil nu.

I forbindelse med afbureaukratisering og nedtoningen af det offentlige arbejde og sådan nogle ting, vil jeg gerne spørge, om Frem-skridtspartiet egentlig har overvejet konse-kvenserne af sit ændringsforslag her om, at poli-tiet *skal* i stedet for *kan*, og at de sociale myn-digheder *skal* i stedet for *kan*, og at de private organisationer *skal* i stedet for *kan*. Jeg kan så forestille mig, at man bliver nødt til at ansætte op mod 50.000 flere i den offentlige sektor, der skal bringe sager frem og tilbage, fordi der står *skal*. Hvis man nu undlader at gøre nogle af disse ting, så kommer man jo i strid med retspleje-loven, så hver gang man får en sag over i den sociale sektor, som man mener har noget med det her at gøre, så skal man transportere den over til politiet, som bliver nødt til at se på sa-gen og vende tilbage.

Det synes jeg egentlig er ganske interessant, og jeg vil godt høre, om Fremskridtspartiet har tænkt på konsekvenserne, eller om Frem-skridtspartiet måske bare synger med på en halvkvædet vise, fordi de synes, det er sjovt.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jamen jeg er da meget glad for, at SF's ordfører netop nævner det her problem, og jeg indrømmer blankt, at det er et problem. Hele denne paragraf, i hvert fald stk. 2, burde omskrives totalt, for efter det, jeg kan se, så opfylder den ikke det formål, som jeg kunne tænke mig at politiet har haft. De problemer, vi har haft, skyldes jo netop, at de sociale myndigheder ikke vil komme med oplysninger til politiet, når de krævede det.

Nu må man heller ikke gøre dem ringere ude på de forskellige kontorer. Det er, ligesom om det skal sættes på spidsen, som om de vil sende hver eneste sag over. Det tror jeg bestemt ikke.

Jeg indrømmer blankt, at hele stk. 2 i § 115 b bør skrives om, hvis det skal have en reel effekt. Det drejer sig også om den sidste del: »Oplysningerne må i forbindelse med det kriminalitetsforebyggende samarbejde ikke videregives med henblik på efterforskning af straffesager«. Det finder jeg ganske urimeligt.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Hr. Knud Lind! Det, jeg spurgte om, var, om Fremskridtspartiet havde overvejet konsekvenserne af sit forslag. Det fik jeg ikke noget svar på. Det vil jeg så tage som tegn på, at det har man ikke. Hvis man ombytter udtrykket *kan* med *skal*, så får det nogle helt andre og barokke konsekvenser, som selv en lang række lande i Østeuropa nu har forladt. Men det vil man så genindføre med Fremskridtspartiets hjælp her i Danmark.

Kirsten Lee (RV):

SSP-samarbejdet er vigtigt, og SSP-samarbejdet fungerer. Der konstateres nu for første gang i mange år et fald i ungdomskriminaliteten, og det skyldes for en stor dels vedkommende SSP-samarbejdet. Engagerede mennesker fra forskellige faggrupper over hele landet deltager, og det er flot.

Ombudsmanden har påpeget, at det ikke er i overensstemmelse med overholdelse af tavshedspligten, at kommunale myndigheder udveksler oplysninger, som de fleste af os vel føler er nødvendige af hensyn til det velfungerende SSP-samarbejde. Derfor støtter vi, at reglerne

ændres, så SSP-samarbejdet ikke vanskeliggøres. Det er nødvendigt med åbenhed og fleksibilitet, og derfor skal de forskellige myndigheder kunne udveksle oplysninger af hensyn til de børn og unge, som den kriminalpræventive indsats retter sig imod. Det er indlysende, at myndighederne ikke skal forpligtes til at videregive oplysninger.

Efter Hauschildtsagen og i adskillige andre tilfælde er der blevet rejst tvivl om dommers habilitet. Den må naturligvis ikke kunne anfægtes. Derfor støtter vi de ændringer, der her er foreslået. Det er en naturlig konsekvens af bl.a. Hauschildtsagen.

Jeg skal ikke forlænge debatten yderligere. Det Radikale Venstre støtter forslaget.

Nør Christensen (CD):

Det er rart igen at kunne sige til ministeren, at han ej heller ved dette lovforslag får problemer med Centrum-Demokraterne. Vi er som sædvanlig yderst hjælpsomme.

Om lovforslaget skal jeg sige, at den dag, hvor Menneskerettighedsdomstolens afgørelse blev kendt, tror jeg egentlig for mange var en meget mørk dag, fordi der kunne rejses tvivl om, hvorvidt Danmark havde opfyldt kravene i Menneskerettighedskonventionen.

Det er godt og rigtigt, at der nu kommer et lovforslag, således at der ikke kan være nogen som helst tvivl om, at Danmark opfylder Menneskerettighedskommissionens afgørelse og virksomhed. Jeg mener, at den del af lovforslaget skal have en yderst velvillig behandling.

Jeg mener også, at det at advokatvirksomhed nu kan drives i selskabsform, er en ganske udmærket foranstaltning. Det fremhæves i lovforslaget, at de deltagende advokater ikke fritages for de ganske særlige advokatpligter, der findes. Det er alt sammen godt.

Det næste spørgsmål er SSP. Heller ikke på dette område skal ministeren få vanskeligheder med Centrum-Demokraterne. Vi hæfter os ved, at man understreger, at der ikke efter forslaget er pligt til at videregive disse oplysninger. Det er altså en mulighed, man nu åbner for, således at man kan få større fleksibilitet i SSP-arbejdet. Det er afgørende vigtigt, fordi det, det handler om, er jo, at man skal yde hjælp og bistand til nogle unge mennesker, som er kommet i uføre.

Det er ikke rigtigt, som det blev sagt af fru Pia Gjellerup, at man bygger på nogle løse oplys-

[Nør Christensen]

ninger. Nej tak. Der er en – og flere vil formentlig komme til, medmindre vi gør noget – som har gjort oprør, og som tør gøre oprør, og der er grund til at lette på hatten for dem, der tør gøre oprør, også selv om man ikke er enig med dem. Og der er selvfølgelig også grund til det, når man er enig med dem.

Man kunne sige til fru Pia Gjellerup og andre, at det som bekendt er den, der har skoen på, der ved, hvor den trykker. Det er jo det argument, som er fremført i mange andre sammenhænge, men det skal vi ikke høre her.

Nu vil man hellere ride en kæphest og danse omkring nogle principper og slå sig i tøjret i stedet for at gøre en indsats for at skabe muligheder for at hjælpe nogle mennesker, som er i nød og i ulykke.

Det er jo, kan jeg sige til hr. Carsten Andersen, så vidunderligt med os mennesker, at vi er så forskellige. Også de, der begår kriminalitet, er forskellige og kræver behandling på forskelligt niveau, og man er nødt til at være mere effektiv over for dem i behandlingen end over for andre grupper eller enkeltpersoner. Sådan er det nu engang, og derfor er der også behov for, at man kan give en mere individuel behandling, således at det bliver mere effektivt.

Jeg er i øvrigt enig med hr. Bjørn Elmquist og i det, der står i lovforslaget om, at man ikke kan bruge disse oplysninger, hvis de videregives i efterforskningsøjemed. Det manglede da bare.

Men jeg vil gerne sige i øvrigt om SSP: Man kan få det indtryk, at der er tale om nogle uansvarlige personer, som ikke tager deres arbejde alvorligt. Det, jeg kender til det, er måske ikke nok, men jeg mener, der er grund til at understrege her under debatten, at der er tale om ordentlige og ansvarsfulde mennesker, som arbejder med det eneste formål, at de gerne vil hjælpe. Skal det så stoppes, fordi der er nogle, der ønsker at ride nogle principper? Det er muligt, at det kan gøres. Jeg nægter at tro det.

Jo flere der får oplysninger om en sag, jo flere der i forening har oplysninger om vel nok i det her tilfælde vanskelige sager, jo større er mulighederne vel for, at disse mennesker kan give en hjælpende hånd, når de koordinerer deres oplysninger, og det er vel det, der er formålet.

Der er næppe nogen, der vil påstå, at SSP-samarbejdet og arbejdet imellem de forskellige instanser udføres af mennesker, som har til hensigt i ondskab eller i vildskab at gøre noget

ondt, tværtimod. Det er ikke onde mennesker eller mennesker, som i vildskab er ude efter at straffe nogen. De er tværtimod ude på at hjælpe mennesker ud af en kriminel løbebane.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Jeg har lidt problemer med at få disse korte bemærkninger på plads, så det var faktisk en kort bemærkning til fru Kirsten Lee, som nu har forladt salen, kan jeg se, men jeg håber da, at fru Kirsten Lee læser det i Folketingets forhandlinger.

Fru Kirsten Lee sagde, at vi er nogle, der er tilhængere af et velfungerende SSP-samarbejde. Det er vi ganske mange der er. Men så vil jeg gerne spørge Det Radikale Venstre – og så må svaret måske komme på et senere tidspunkt: Var Det Radikale Venstre ikke tilhængere af et velfungerende SSP-samarbejde, da vi lavede tavshedspligtsbestemmelserne i forvaltningsloven? For det var jo ikke ukendt, at de stramme tavshedspligtsbestemmelser, hvor hovedreglen var den, at der skulle gives et skriftligt samtykke, ville give nogle problemer i dette her SSP-samarbejde, sådan som mange troede at det skulle fungere.

Har De Radikale skiftet opfattelse i dette spørgsmål? Eller var det bare, fordi man dengang havde nogle, som sagde: Jamen SSP-samarbejdets fornemste virksomhed består i det generalpræventive kriminalitetsforebyggende arbejde?

Eller er det det, at ungdomskriminaliteten er faldende, der lige pludselig har gjort, at der er behov for at åbne op for, at socialforvaltningen kan udlevere fortrolige oplysninger til politiet af den karakter, der er nævnt her?

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Hr. Nør Christensen brugte udtrykket, at det ville være rart at lytte til dem, der har skoen på, og at der var jo nogle problemer, og der var nogle konkrete ting. Men som en af fortalene for denne nedbrydning af tavshedspligten kom hr. Nør Christensen ikke med nogen konkrete eksempler.

Jeg har i det sidste års tid eller mere gentagne gange spurgt de skiftende justitsministre: Hvad er det for nogle problemer, der er hindrende for

[Carsten Andersen]

et godt SSP-samarbejde, med de tavshedspligtbestemmelser? Hvad er det, der egentlig er hindrende?

Vi har aldrig nogen sinde været kritiske over for det generelle SSP-samarbejde. Det har vi egentlig altid peget på var en god idé. Det viser vores forslag i dag også. Men vi har altid været meget skeptiske, og vi har spurgt meget interesseret: Hvad er det, der hindrer, at man kan lave det dér?

Nu synes jeg, hr. Nør Christensen egentlig selv skal svare og selv sige, hvor det er, hr. Nør Christensen har oplevet det på sin krop. Hr. Nør Christensen har vel nogle sko på i denne anledning, som egentlig gør, at man skal svare. Ellers bliver det her bare von hørensagen, med at man har hørt noget ude i byen, og det skal nok være rigtigt, fordi der var to, der sagde det.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg vil tage udgangspunkt i en bemærkning, hr. Carsten Andersen kom med, nemlig at det ville være rart, om man kunne lytte, og det er også blevet sagt af andre.

Det ville nemlig være rart at kunne lytte, det vil jeg også sige til hr. Nør Christensen. Det ville være godt, om han også ville lytte til andre end dem, der siger, der er problemer i forhold til tavshedspligten, lytte til nogle af dem, der siger, hvordan man kan løse problemerne, og lytte til nogle af dem, der siger, at der vil komme problemer, såfremt vi gennemfører det, der er lagt op til, med en vid ophævelse af tavshedspligten.

Hr. Nør Christensen gør noget, der falder lidt i tråd med, hvad jeg i øvrigt sagde i min indledende ordførertale, nemlig nævner ubehagelige motiver og præsenterer det som eksempelvis Socialdemokratiets og SF's, kan jeg forstå, vi, der er ubehagelige principryttere, som går rundt og tror – det er så min tolkning – at SSP-medarbejdere er nogle onde mennesker.

Nej, det tror vi selvfølgelig under ingen omstændigheder, men vi tror, at de mennesker nogle gange får nogle dårlige muligheder for at lave deres arbejde godt nok, fordi man bidrager med forvirring og ikke bidrager med vejledning om, hvilket arbejde der rent faktisk kan gøres, hvilke muligheder man har for at løse de problemer, man vil støde på i ethvert samarbejde og også i ethvert arbejde.

I øvrigt synes jeg, at hr. Nør Christensens bemærkninger kunne tolkes, som om SSP-arbejdet overhovedet ikke virker nogen steder. Sandheden er jo, at det virker ganske overordentlig glimrende, og jo mere generelt sigtet med arbejdet er i de enkelte kommuner, des bedre virker det.

I forhold til den generelle indsats er tavshedspligten ikke et særlig stort problem, heller ikke et problem, der kræver specielle løsninger.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Uden at jeg på nogen måde skal forsøge at nedgøre SSP-samarbejdet, så vil jeg dog gøre opmærksom på, at den tid, politifolk bruger på lange møder vedrørende SSP-samarbejdet, betyder mindre opklaringsarbejde i marken og færre reelle patruljetimer ude i fædrelandet. I sidste instans er det altså et vurderingspørgsmål, hvor meget man får ud af SSP-samarbejdet.

Nør Christensen (CD):

Jeg vil gerne sige til fru Pia Gjellerup, at megen fortolkning er hun velkommen til at lægge i det, jeg har sagt fra Folketingets talerstol i dag, men at jeg skulle have sagt eller antydnet direkte eller indirekte, at SSP-samarbejdet overhovedet ikke fungerer eller ikke virker, er i den grad en overfortolkning, som kun kan stå for fru Pia Gjellerups egen regning – i parentes: risiko.

Fru Pia Gjellerup siger, at man har skabt nogle dårlige muligheder for, at de mennesker, der er sat til at gøre et arbejde, kan gøre det godt nok. Det, jeg sagde, fru Pia Gjellerup, var, at jeg ikke havde noget imod, at der, når man har en særlig vanskelig eller særlig svær sag, er nogle flere øjne, der får lejlighed til at kigge på den sag, således at disse mennesker i forening kan hjælpe den unge, der er kommet i uføre, væk fra en kedelig, kriminel, ufarbar vej. Det har jeg ganske svært ved at se skulle være forkert.

Op så tilføjede jeg som en rosende bemærkning til de mennesker, der er engageret i SSP, at der jo ikke er tale om mennesker, der arbejder i ondskab eller i vildskab; de gør det jo udelukkende, fordi de vil hjælpe, og de gør en fremragende indsats. Der er altså bare nogle flere øjne, der skal se på de enkelte sager. Det synes jeg ikke man kan vende sig imod.

[Nør Christensen]

Disse overfortolkninger burde fru Pia Gjellerup holde sig alt, alt for god til, med det kendskab, jeg har til fru Pia Gjellerup. Det klæder ikke debatten.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg er meget glad for, at det var en overfortolkning og ikke en reel fortolkning, jeg kom med før.

Jeg synes, det er godt, at vi kan enes om, at vi meget langt hen ad vejen i SSP-arbejdet ikke har andet end succeser at samle på. Vi kan også godt være enige om, at der i et SSP-arbejde er problemer, og vi kan sikkert også godt enes om, at det vil der altid være, når man sætter sig for en stor og vanskelig opgaves løsning. Men vi er uenige om, hvad det er, der er problemet, og hvordan problemet kan løses, og hvilke problemer der kommer i stedet.

Jeg vil gerne spørge hr. Nør Christensen, om ikke også han har fornemmelsen i forhold til SSP-arbejdets gennemførelse, at et af de helt væsentlige begreber, der knyttes til SSP-arbejdet, er et tillidsforhold mellem de tre dele af forvaltningen, der indgår i det, nemlig socialvæsen, skole og politi, men også en tillid mellem de tre grupperinger og den pågældende, det hele drejer sig om. Det er lige netop det kernebegreb, tilliden i forhold til den og dem, det drejer sig om, der ville blive ubehageligt berørt ved, at man reducerer tavshedspligten yderligere.

Vi kan jo godt sige, som jeg har sagt mange gange herfra, at der er muligheder for at koordinere og for at udveksle væsentlige oplysninger gennem en koordinering, som allerede er fastlagt i bistandsloven. Et af mine spørgsmål til justitsministeren, som jeg på et tidspunkt, når vi når frem til justitsministerens besvarelse, måske får en forklaring på, er, hvorfor dog dette optages i retsplejeloven. Der hører det ikke hjemme.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Hr. Carsten Andersen har ordet for en kort bemærkning. Vi når i øvrigt hurtigere frem til justitsministeren, hvis vi korter de korte bemærkninger ned – sådan sagt til orientering.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Jeg forstår på hr. Nør Christensen, at der ikke var nogen eksempler. O.k., så ved vi, hvor vi er.

Jeg tror, at hr. Nør Christensen egentlig har misforstået, hvad forslaget går ud på, for hr. Nør Christensen snakker hele tiden om, at det er godt, at der er flere øjne, der ser på sagerne, på løsningsmodeller for unge, der er kommet i uføre.

I det øjeblik de er kommet i uføre, så ved hr. Nør Christensen fra det job, som det ærede medlem har uden for dette Ting, at politiet har ret og pligt til at meddele de sociale myndigheder, at der er nogle problemer. Og det er direkte vildledning, når hr. Nør Christensen siger, at der kommer ingen oplysninger tilbage fra det sociale udvalg, for det har også pligt til at meddele, hvad det er for nogle ting, de har iværksat i forbindelse med tiltalefrafald eller andet.

Det, forslaget handler om, er situationen før de unge er kommet i uføre. Det er dér, man ønsker at få ophævet tavshedspligten. Det er før, de er kommet i uføre, og det er en helt anden situation, for så drejer det sig nemlig om mistanke eller et meget løst grundlag, og så er vi helt ude i det grå spekter med hensyn til efterforskningssager.

Derfor vil jeg opfordre hr. Nør Christensen til, inden han udtaler så bastant, at de støtter, at sætte sig ind i, hvad forslaget egentlig handler om.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg skal ikke forlænge debatten ret meget. Jeg synes, at den har været længe nok.

Jeg skal bare sige, at Kristeligt Folkeparti tilslutter sig de forskellige punkter i forslaget.

Angående SSP-samarbejdet vil jeg sige til den sidste ordfører, at det er meget, meget vigtigt, at man forebygger, at man hindrer, at børn og unge overhovedet kommer ud i kriminalitet og uføre. Jeg er selv lærer, og jeg ved, at det er et uhyre vigtigt arbejde, der foregår. Man ved nogle gange, hvilke børn, hvilke unge der er særlig truet, og kan man i fællesskab sætte ind her, så har man opnået meget.

Vi giver vores fulde støtte til lovforslaget.

Carsten Andersen (SF):

Der er en vinkel af sagen, som vi fra SF's side har taget op i løbet af dagen, og som jeg gerne vil bede justitsministeren beskæftige sig noget mere med i sit svar.

I justitsministerens fremsættelse står der bl.a.:

»SSP-samarbejdet har vist sig at være et nyttigt redskab til at modvirke, at børn og unge indleder en kriminel løbebane, og regeringen anser det for overordentlig vigtigt, at samarbejdet, også for så vidt angår bestemte børn og unge, ikke kommer i fare.«

Jeg synes, at det næsten er en form for rygtespredning, ministeren her medvirker til, som om samarbejdet om børn og unge kommer i fare. Efter de eksisterende lovregler kan der ikke – det har justitsministeren i flere svar bekræftet mig i – eksistere et konkret samarbejde om bestemte børn og unge imellem politiet og de sociale myndigheder, medmindre der foreligger tiltalefrafald, hvorved der er etableret tilsyn fra de sociale myndigheders side.

Den anden situation er, at de sociale myndigheder konkret har arbejdet omkring bestemte børn og unge, og på hvilken måde er det i fare, hvis dette forslag ikke bliver vedtaget?

Så hvad er det egentlig for noget snak – for at sige det lige ud – ministeren begiver sig af med i sin fremsættelse, om, at samarbejdet for så vidt angår bestemte børn og unge ikke kommer i fare? På den ene side eksisterer der ikke noget, det har ministeren flere gange bedyret over for mig, og på den anden side vil det her lovforslag ikke berøre nogen som helst børn og unge for så vidt angår samarbejdet fra de sociale myndigheders side.

Den anden ting, som jeg godt vil tage fat på, er, hvad der egentlig menes med, at man ikke skal gøre notater, at man ikke nogen steder skal nedfælde de oplysninger, som bliver udvekslet. Hvad indebærer det? For det første indebærer det, at de, der bliver udvekslet oplysninger om, ikke har en kinamands chance for at finde ud af, hvad man egentlig har siddet og sladret om og sludret om i forskellige sammenhænge.

I den anden situation giver man dette samarbejde og disse udvekslinger af oplysninger i en eller anden form en mindre seriøs karakter, sådan at man ikke har mulighed for at finde ud af, hvad der egentlig er blevet sagt, og om det i det hele taget er i overensstemmelse med sandheden.

Det synes jeg justitsministeren skylder en nærmere forklaring på, også sådan at man kan være sikker på, at der er et ønske om at hæve en sådan udveksling af oplysninger op over den almindelige kaffeslabberads.

En tredje ting vil jeg godt spørge om. Der står i § 115 b, stk. 2, at oplysninger må i forbindelse med det kriminalitetsforebyggende arbejde ikke videregives med henblik på efterforskning af straffesager. Så vil jeg godt spørge justitsministeren: Må de heller ikke bruges i efterforskning af straffesager? Det synes jeg vil være relevant at få at vide.

Til slut vil jeg spørge justitsministeren, om det på noget tidspunkt er indgået i overvejelserne, at man kunne bruge oplysningerne i efterforskningssager. Er det indgået i overvejelserne i det centrale SSP-udvalg, Det Kriminalpræventive Råd, på hvilken måde man kunne bruge de oplysninger i efterforskningsarbejdet? Har man konkret beskrevet over for justitsministeren, som tidligere og også her siger, at det ikke skal bruges i efterforskningssager, hvordan det centrale SSP-udvalg og Det Kriminalpræventive Råd mener man kan undgå, at det bliver brugt i efterforskningssager?

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil gerne sige tak til de ordførere, som har givet deres tilslutning til forslaget.

Der er jo en del ordførere, som har givet tilslutning til enkelte elementer i forslaget, men til gengæld har været mere forbeholdne med hensyn til andre. Jeg tror, at der under udvalgsarbejdet om lovforslaget, som bliver ganske omfattende, som flere har været inde på det, vil blive lejlighed til at få ryddet nogle af de problemer af vejen, som også debatten her har peget på, gå mere i detaljer og forhåbentlig derved nå frem til en afgørelse, der betyder, at forslaget kan vedtages.

Flere har været inde på det mere formelle, proceduremæssige i, at der her fremkommer et forslag, som indeholder forskellige temaer, kan man sige. Som jeg har sagt, da vi drøftede det ved en tidligere lejlighed, er det efter min opfattelse en hensigtsmæssig måde, som ikke på nogen som helst måde griber ind i Folketingets fulde adkomst til en grundig behandling af de enkelte elementer i forslaget. Man kunne have valgt den fremgangsmåde at fremsætte tre eller fire enkelte lovforslag, der så hver især skal un-

[Justitsministeren]

derkastes den normale behandling her i Folketinget. I stedet for har vi valgt, da alle forslagene relaterer sig til den samme hovedlovgivning, at tage dem i ét forslag.

For så vidt angår den første del af forslaget, vedrørende dommers inhabilitet, er jeg glad for de tilkendegivelser, der har været. Så vidt jeg kan se, er det et ganske bredt flertal, der tilslutter sig den formulering og den udformning, som vi har givet forslaget.

Hr. Knud Lind havde nogle betænkeligheder og mente, at forslaget var udtryk for en overreaktion i forhold til den konkrete sag, som jo var udgangspunktet for, at der i det hele taget blev taget hul på dette spørgsmål. Jeg mener, at det er fantastisk vigtigt, at vores lovgivning er udformet på en sådan måde, at der ikke kan rejses nogen som helst tvivl om dommernes habilitet, om domstolenes upartiskhed, og det er derfor, at den margin, der er lagt ind i lovforslaget, går videre end det, vi rent faktisk var forpligtet til. Det er netop for ikke at komme i en situation, hvor problemet om inhabilitet kan rejses. Derfor må jeg afvise hr. Knud Linds indvending.

De økonomiske beregninger, der ligger til grund for forslaget, herunder hvilke meransættelser forslaget vil give anledning til, er selvfølgelig det bedste skøn, vi har været i stand til at udøve. Det er klart, det er så præcist, som det er muligt, og jeg tror derfor, hr. Knud Linds forestillinger om konsekvenserne er overdrevne.

Det, der så har været det centrale problem og spørgsmål under debatten om forslaget, har været SSP-delen, hvilket ikke kommer ganske bag på mig.

Sådan som lovforslagets bestemmelser er udarbejdet vedrørende videregivelse af oplysninger i forbindelse med SSP-samarbejdet, må det jo ses på baggrund af den tvivl, der opstod om, i hvilket omfang oplysninger om enkelte børns og unges forhold kunne videregives som led i SSP-samarbejdet. Det er på den baggrund, at der nu er fremsat dette lovforslag, hvilket jo også fremgår af bemærkningerne.

Efter regeringens opfattelse har SSP-samarbejdet vist sig at være et nyttigt redskab til at modvirke, at børn og unge indleder en kriminel løbebane. Således fremgik det f.eks. af dagbladet Politikens ledende artikel fra i går, at lederen af den sociale døgnvagt i København bl.a. giver SSP-samarbejdet æren for, at de unge i hovedstaden opfører sig mere lovlydigt.

Jeg må sige, jeg forstår i det hele taget overhovedet ikke SF's mange indvendinger. Det, vi taler om, er et samarbejde mellem en række myndigheder, som er med til at sikre, at unge mennesker, som på et senere tidspunkt måske ville løbe en risiko for at gå ind i en egentlig kriminel løbebane, bliver stoppet. Man får håndteret problemerne i sammenhæng, og dermed forhindres i en række situationer – det er jo det arbejde, man må sigte på – at de unge kommer videre i en kriminel løbebane. Derfor forstår jeg ikke SF's indvendinger i forhold til dette samarbejde, men det får vi jo lejlighed til at vende tilbage til ved behandlingen af det senere forslag.

Jeg synes også, det er vigtigt at understrege, at der jo ikke med lovforslaget bliver tale om en pligt f.eks. for de sociale myndigheder til at videregive oplysninger om bestemte børn og unge. De enkelte myndigheder, som deltager i samarbejdet, er fortsat frit stillet, om man vil videregive oplysningerne, og som det også er blevet nævnt, vil myndighederne kunne undlade at videregive oplysninger i forbindelse med samarbejdet, hvis de er af den opfattelse, at det vil skade forholdet til klienterne.

Jeg mener, at det er den rigtige form for samarbejde, og derfor er jeg ikke enig med hr. Knud Lind, der ønskede en yderligere stramning af formuleringen i lovforslaget på dette område.

Konstaterer man under SSP-samarbejdet, at der er tale om børn og unge med massive sociale problemer, så står det også kommunerne frit på ethvert tidspunkt at slutte drøftelsen af sagen i SSP-regi og i stedet indlede en egentlig sag om hjælpeforeanstaltninger efter bistandsloven.

I forbindelse med lovforslaget er det også vigtigt at holde fast i, at oplysningerne inden for rammerne af SSP-samarbejdet ikke må videregives til brug for politiets efterforskning af straffesager. Man kan sige, at der ikke er nogen fare for, at den pågældende kommer i fedtefadet hos politiet på grund af oplysninger, som udveksles i forbindelse med SSP-samarbejdet.

Fru Pia Gjellerup har rejst spørgsmålet om, hvorfor dette forslag bringes op som en ændring af retsplejeloven. Man kan sige, at det har en naturlig placering her. Det Kriminalpræventive Råds baggrund i denne sammenhæng er væsentlig. Man kan spørge, om det ville

[Justitsministeren]

hænge mere naturligt sammen med bistandsloven eller med skolestyrelsesloven eller med andre former for lovgivning. Jeg mener, det er naturligt, at forslaget står i denne sammenhæng, og det er jo også baggrunden for regeringens forslag.

Den tredje del i forslaget har været spørgsmålet om advokaternes og advokatfirmaernes adgang til at etablere sig. Jeg er glad for, at der, så vidt jeg kan skønne, er et flertal for det forslag, vi her lægger frem.

Jeg forstår ikke Socialdemokratiets – sådan måtte jeg opfatte det – desværre lidt negative holdning til dette forslag. Fru Pia Gjellerups synspunkter er i hvert fald i modstrid med de grundlæggende synspunkter, som bl.a. Advokatrådet har lagt til grund. Her drejer det sig jo om at modernisere en branche, at give den nogle tidssvarende muligheder for at drive sin virksomhed. Derfor synes jeg, at Socialdemokratiets holdning, sådan som jeg desværre måtte opfatte den, er underlig bagstræverisk, men jeg håber da, at det under udvalgsarbejdet vil være muligt at bevæge Socialdemokratiet til en mere positiv holdning på dette område.

Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at for andre dele af erhvervslivet – skal vi så kalde det sådan – vil der i de kommende år melde sig tilsvarende behov for at kunne etablere sig i tilsvarende strukturer. Bl.a. under indtryk af den udvikling, vi har inden for det europæiske samarbejde, mener jeg, det må være rigtigt, og jeg forstår ikke, at fru Pia Gjellerup, der jo af mange grunde har en særlig indsigt på det felt, var så afvisende. Det håber jeg som sagt at vi kan få ændret under udvalgsarbejdet, medmindre det er mig, der har misforstået noget.

Hr. Leif Hermann kunne ikke forstå, hvorfor bestemmelsen i § 115 b, stk. 1, var nødvendig for, at politiet kan give oplysninger til de sociale myndigheder. Det er der rent faktisk redegjort for i bemærkningerne til lovforslaget på side 10, 1. spalte. Bestemmelserne i bistandsloven giver ikke den fornødne hjemmel til videregivelse af oplysninger til brug i SSP-samarbejdet. Bestemmelserne giver heller ikke hjemmel til at videregive oplysninger til skolerne.

Men som sagt er jeg glad for den måske lidt forbeholdne tilslutning, der er kommet fra de forskellige sider, og jeg forudser, at vi får et omfattende udvalgsarbejde, som forhåbentlig munder ud i en vedtagelse.

Pia Gjellerup (S):

Jeg havde stillet et spørgsmål til justitsministeren om, hvorfor disse bestemmelser om tavshedspligt i SSP-arbejdet dog optrådte i retsplejeloven, og så gjorde justitsministeren et lille nummer ud af at stille spørgsmål om, hvor man dog ellers kunne skrive dem, i skolestyrelseslov eller i bistandslov. Nej, det er ikke i sådanne love, man skulle skrive det; man skulle selvfølgelig skrive det i forvaltningsloven, for det hører hjemme i forvaltningsloven. Tavshedspligt har tilknytning til forvaltningsloven. Det er forvaltningslovens regler, som efter sigende giver de problemer, som lovforslaget påstår det vil løse.

Så derfor er det selvfølgelig forvaltningsloven, man skal lave om, hvis det er det, man vil. Men det vil stride mod den proklamation, som den tidligere justitsminister sendte forvaltningsloven ud i landet med, nemlig beskeden til forvaltningerne, der lød: Gå nu hjem i jeres forvaltninger og se til, at I ikke overtræder tavshedspligtsreglerne, at I behandler borgerne sådan, at de kan have tillid til jer! Det ville jo nemlig være i modstrid med en sådan hilsen ud over det ganske land, hvis man netop i forvaltningsloven indsatte den paragraf, man nu putter ind i retsplejeloven. Jeg synes, det havde været rigtigt, hvis man havde det ønske, som regeringen øjensynlig har, at man satte det ønske i relation til forvaltningsloven.

Jeg vil gerne spørge justitsministeren for at sætte spørgsmålet lidt i relief: Hvorfor har vi egentlig tavshedspligtsregler i den danske forvaltning? Er det, fordi andre dele af forvaltningen laver arbejde, der ikke er påskønnelsesværdigt og ikke til for at hjælpe borgerne? Hvorfor har vi tavshedspligtsregler? Fordi vi har indrettet vores samfund sådan, at man også har anledning til at have et privatliv, også i forhold til den offentlige forvaltning. Det, der er tale om her, er, at man siger: Der er et godt arbejde, men det støder på nogle besværligheder, så vi må hellere fjerne de besværligheder fuldstændigt; pyt med omkostningerne! Og omkostningerne, påstår jeg, ville være en manglende tillid til systemet og dermed også en større risiko for, at der er arbejde, der ikke lykkes i et samarbejde mellem de tre forvaltninger, der er tale om.

Justitsministeren svarede ikke på, hvorfor han ikke afventede udvalgsarbejdet. Jeg synes, det ville være spændende at høre de mennesker – alle de mennesker, der er inddraget i SSP-ar-

[Pia Gjellerup]

bejde, de tre faggrupper – hvad det rent faktisk er, de synes. I denne sammenhæng tror jeg, at dette »kan give oplysninger« er et »kan«, som vil give os utrolig mange problemer, hvis det bliver gennemført.

Jeg kan desværre ikke yderligere kommentere advokatselskaber. Jeg vil meget gerne med mine særlige forudsætninger, som justitsministeren peger på, gøre det, men vi bliver næsten nødt til at gøre det i artikelform i stedet for fra Folketingets talerstol.

Carsten Andersen (SF):

Da vores partis ordfører er blevet optaget af andre fængslende opgaver, skal jeg svare på hans vegne i anden omgang.

Jeg synes, at det er underligt at skyde SF i skoene, at SF er modstander af SSP-samarbejde. Vi er faktisk det eneste parti, som har lagt et konkret forslag på bordet til en åben diskussion om og en undersøgelse af, hvordan man kan styrke den sociale og den skolemæssige side i SSP-samarbejdet og nedtone P'et i SSP-samarbejdet. Vi er gået konstruktivt ind i denne debat og er kommet med nogle forslag. Ikke engang justitsministeren er kommet med et forslag om, hvordan SSP-samarbejdet skal fungere; der kommer kun denne hybrid om lige nøjagtigt at tage tavshedsbestemmelsen ud.

Men det er karakteristisk, at når man diskuterer med justitsfolk, bliver man skudt i skoene, hver gang man kritiserer den måde, som det kører på, at man bare er imod. Vi er ikke imod, men vi ønsker, at det bliver lavet bedre. Det er det, der er vores udgangspunkt.

Vi mener, at man udmærket godt kan håndtere problemerne i sammenhæng i familierne og omkring de unge, og det mener vi også bliver gjort i kommunerne rundt omkring. Og »i sammenhæng« betyder ikke, at man skal lade samarbejdet svæve ud. Jeg skal senere i dag komme nærmere ind på, hvordan vi ser på de her ting.

Ministeren siger – og jeg har ladet mig fortælle, at det, man kan sige fra denne talerstol, kan man ikke blive hængt særlig meget op på siden hen – at der ikke er fare for at komme i fedtefadet med de oplysninger, der bliver overleveret til politiet. Hvordan vil ministeren konkretisere over for politiet, at de oplysninger, som man modtager i forbindelse med SSP-samarbejdet, ikke må anvendes i andet øjemed end lige præcis til forebyggende arbejde?

På hr. Leif Hermanns spørgsmål om, hvorfor man ikke kan benytte de eksisterende regler, henviser justitsministeren til side 10. Jeg mener altså, at det, justitsministeren må henviser til, er bistandslovens § 19, hvorefter socialministeren kan fastsætte regler om personer, der udfører offentlig tjeneste osv., og så kan socialministeren udarbejde en bekendtgørelse. Det er da også sket; den hedder nr. 889 af 11. december 1986, som der står i forslaget. Her er jo præcist beskrevet et samarbejde mellem de sociale udvalg og politiet i sager, hvor politiet er kommet under vejr med ting, som det mener skal videregives til de sociale udvalg. Det er at vildlede, når justitsministeren siger, at politiet ikke kan give de sociale myndigheder oplysninger om børn og unge, som det mener har behov for bistand.

Man ser også i bemærkningerne til forslaget, hvordan justitsministeren fordrejer det samarbejde. I forslaget står der faktisk, at efter § 19 skal man underrette de sociale myndigheder, såfremt man får kendskab til en person, der skønnes at have behov for det. Det ændrer justitsministeren til, at der er tale om, at barnet eller den unge er særlig udsat. Det er den fordrejning, der sker, og jeg vil godt bede justitsministeren om at kommentere, hvorfor man ikke bare kan benytte de mere vide regler.

Justitsministeren (Engell):

Til fru Pia Gjellerups betragtninger om, hvor man burde anbringe dette spørgsmål lovgivningsmæssigt – og fru Pia Gjellerup pegede på, at det kunne være i forvaltningsloven – må jeg sige, at forvaltningsloven jo gælder generelt for hele forvaltningen, og det vil sige for alle myndigheder og for alle typer af sager. Hvis man ønsker at ændre retstilstanden på særlige områder, bør det naturligvis også ske i en særlovgivning og ikke i forvaltningsloven. Det er øvrigt den fremgangsmåde, der også anvendes på andre områder, og som naturligt også er anvendt i denne sammenhæng.

Så vil jeg gerne sige, at jeg synes, at både fru Pia Gjellerup og hr. Carsten Andersen i høj grad overser, at dette samarbejde jo hviler på en høj grad af frivillighed. Jeg må da også understrege, at hvis der sker en videregivelse af fortrolige oplysninger i strid med de regler, der her er lagt op til, så er der tale om et brud på tavshedspligten, der, som det også fremgår af

[Justitsministeren]

forslaget, efter omstændighederne vil være omfattet af reglerne i straffeloven.

På den baggrund må jeg sige, at jeg tror, at alle de involverede parter i SSP-samarbejdet er fuldstændig opmærksomme på, både hvad indholdet af disse nye bestemmelser vil være, og hvad konsekvenserne vil være, i det omfang disse regler ikke efterleves.

Jeg har ikke sagt, at Socialistisk Folkeparti ikke har interesse for dette samarbejde, men det, der undrer mig, er, at man så kritisk vender sig imod især, som hr. Carsten Andersen sagde, P'et i dette samarbejde, for det er jo netop den tætte kontakt og dialogen mellem de tre forskellige myndigheder, som betyder, at man er i stand til – og med dette forslag i endnu højere grad vil være i stand til – at gå ind i konkrete situationer i forhold til en enkelt ung eller andre, som har problemer, og som måske er på vej ud i noget, der er endnu værre end det, vedkommende har startet.

Det er altså et rigtig godt system, som giver nogle fantastisk gode muligheder, og hvor man jo fra SF's side fortrinsvis lægger vægt på, at der skal begrænsninger ind. Bækymringerne overskygger langt de muligheder, der er i samarbejdet. Det er derfor, jeg ikke helt forstår SF's holdning, for SSP-samarbejdet kan jo i virkeligheden gå ind i en række situationer, hvor unge mennesker ellers ville fortsætte på en kriminel løbebane med de langt alvorligere konsekvenser, det vil have for den enkelte og også for samfundet, herunder også for politi, domstole, kriminalforsorg osv.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Vi kan ikke blive enige om, hvilken lov det skal stå i. Justitsministeren forklarer, at det skal ind i en særlov, og så kalder man retsplejeloven en særlov. Det er lidt usædvanligt, når man så ikke synes, at forvaltningsloven er det.

Selvfølgelig kan man beskrive særlige forvaltningsopgaver i forvaltningsloven, hvis man vil det – jeg ville ikke støtte det mere, selv om det stod i forvaltningsloven, jeg synes bare, det var mere reelt, om det stod i forvaltningsloven – men man kan selvfølgelig skrive den hensigt ind også i en lovtekst i forvaltningsloven, hvor den hører bedre hjemme.

Jeg savner stadig nogle svar fra justitsministeren, blandt andet på, hvorfor man ikke har

ventet på det udvalgsarbejde, som man ved er i gang, det udvalgsarbejde, som de tre dele af SSP-samarbejdet er ved at lave i samarbejde netop for at finde et fælles fodslag. Hvorfor vil justitsministeren trænge sig på og beslutte, forinden udvalgsarbejdet er færdigt?

Der er et andet svar, der savnes, og spørgsmålet har været stillet et par gange. Det er, om de oplysninger, som bliver videregivet, ikke med henblik på efterforskning hos politiet, men i forbindelse med SSP-arbejdet, efterfølgende må bruges i forbindelse med politimæssig efterforskning. Det vil jeg gerne høre et svar på.

Jeg kan endnu nå en lille bemærkning om advokatselskaberne og sige meget summarisk, hvad der er Socialdemokratiets udgangspunkt. Retsplejerådet siger, at rådet ikke finder ting, der taler imod den foreslåede ændring. Omvendt finder vi i Socialdemokratiet ikke forhold, der taler for. Vi kan støtte, at man får adgang til at drive firmaer i flere retskredse; det kan der være meget der taler for, men der er ikke noget, der taler for, at man absolut skal have adgang til en selskabskonstruktion, som vil have nogle meget usædvanlige ansvarsregler. Så er der kun den økonomiske sjakren tilbage, og det synes vi ikke er noget at gennemføre inden for advokatområdet.

Derudover savner vi en sammenhæng, hvor vi ser på hele advokaterhvervet, og dér vil jeg spørge, hvorfor man har glemt noget så væsentligt som efteruddannelsesreformen, som man i øvrigt har lagt megen vægt på.

Der er altså manglende helhed, og der er manglende gode argumenter.

Carsten Andersen (SF):

En del års socialt arbejde har lært mig, at man skal læse det, der står med småt på de sidste sider.

Når vi fra SF's side er betænkelige over for frivilligheden, så er det, fordi der faktisk i bemærkningerne til stk. 4 står: »... der (er) indsat en bestemmelse, hvorefter en myndighed, selv om myndigheden er berettiget til at videregive oplysningerne, altid kan undlade videregivelse, hvis det findes betænkeligt«.

Og den lille sætning tror jeg nemlig bliver hovedreglen, når den kommer ud i forvaltningerne. Så bliver det nemlig det, at der skal være betænkelighed ved at videregive oplysningerne, man vil stille op som betingelse, og det er i det lys, at den såkaldte frivillighed i dette skal ses.

[Carsten Andersen]

Hvis vi skal opfatte det sådan, som justitsministeren siger, er det så den enkelte medarbejder, der tager stilling til at levere de oplysninger videre? Hvis det er det, så kan jeg – selv om jeg er imod hele tankegangen i det – måske være bare 10 pct. beroliget, men der er så 90 pct. tilbage, der skal overbevises.

Jeg kunne også godt tænke mig at vide, hvorfor man ikke kan vente på det udvalgsarbejde. Er det, fordi man ved, at skolefolkene og socialfolkene er durk imod dette forslag? Flytter man udvalgsarbejdet fra det centrale SSP-udvalg over til Retsudvalget herinde, fordi justitsministeren dér er mere sikker på at have flertal?

Hvad er SF's bekymring? SF er ikke ude efter politiet. SF mener, at vi skal have et godt politi i det her land. Men SF erkender også, at politiet ikke kan arbejde på den måde, at det skal ud at hente en samtykkeerklæring, inden det går i gang med sit efterforskningsarbejde. Hvis nogen foreslog det, ville SF være imod, fordi det ville forhindre et godt politi, at man skulle gå ud og spørge, om man måtte have lov til at efterforske den eller hin forbrydelse. Samtidig ville det inden for det sociale arbejde jo være fuldstændig malplaceret, at man lod være med at samarbejde om de her ting.

Jeg mangler svar på, om de videregivelser af oplysninger, der er i SSP-arbejdet – hvis de går ind som et led i efterforskningsarbejdet – vil være hindrende for domfældelse, når en efterforskning bygger på de oplysninger, der er hentet i SSP-samarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v.

Af justitsministeren (Engell).
(Fremsat 17/1 90).

Sammen med denne sag foretoges den følgende på dagsordenen opførte sag, nemlig:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 173:

Forslag til lov om døds-kriterium og transplantation m.v.

Af Inger Stilling Pedersen (KRF) m.fl.
(Fremsat 18/1 90).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Engell):

De forslag, vi skal behandle, og hvoraf jeg jo alene skal kommentere Kristeligt Folkepartis forslag, giver mig anledning til nogle indledende bemærkninger, først og fremmest fordi emnet rummer nogle alvorlige problemstillinger, som berører os alle, fordi det involverer centrale menneskelige og etiske aspekter. Det drejer sig om indførelse af et nyt døds-kriterium, hvornår man skal kunne foretage obduktion, og betingelserne for at kunne foretage transplantation.

Der har forud for fremsættelsen af forslagene gennem de seneste år været en lang – og jeg synes også, man må sige en nyttig – debat, hvor de væsentlige spørgsmål er blevet belyst under mange synsvinkler. Men nu er tiden efter regeringens opfattelse kommet, hvor det er rigtigt, at vi træffer en beslutning, og efter min opfattelse er det grundlag, regeringen har lagt frem i sit forslag, en velafbalanceret og rigtig løsning.

Til Kristeligt Folkepartis forslag vil jeg naturligvis knytte nogle kommentarer, idet forslaget kort fortalt går ud på, at hjertedøds-kriteriet skal være det eneste døds-kriterium, og at transplantation må foretages fra personer, når hjernefunktionen er uopretteligt ophørt, forudsat at personen har ladet sig registrere som donor i et edb-donorregister.

Det kommer vel ikke bag på nogen, at regeringen må tage afstand fra Kristeligt Folkepartis forslag, der jo bygger på den opfattelse, som flertallet i Det Etske Råd har givet udtryk for i den redegørelse, man fremlagde i december 1988. Jeg kan i den forbindelse bl.a. henvise til